

Tekninen lautakunta	§ 91	13.12.2018
Tekninen lautakunta	§ 32	25.04.2019
Kunnanhallitus	§ 88	06.05.2019

Yksityistielain uudistuminen 1.1.2019 alkaen ja kunnan hoitosopimus- ja avustamiskäytännön muutostarve / jatkovalmistelujen linjaaminen

TEKLA § 91

Yksityistielaki uudistuu

Yksityistielaki (560 /2018) korvaa vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisteistä. Uusi yksityistielaki tulee voimaan 1.1.2019. Lain mukaan mm. tielautakuntien yksityistielain mukaiset tehtävät lakkaavat 31. päivänä joulukuuta 2019. Kunnat voivat edelleen myöntää avustuksia tiekunnille.

Uusi yksityistielaki on oheismateriaalina esityslistan liitteenä.

Kunnat voivat halutessaan edelleen avustaa yksityisteitä yksityistielain 84 §:n nojalla. Lain mukaisena edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Kunnan avustus voi olla rahallista avustusta tiekunnalle. Tien kunnossapidon ottamisessa kunnan suoritettavaksi kokonaan tai osittain on katsottava olevan kyse myös kunnan avustuksesta. Kunnan avustuksesta on katsottava olevan kyse myös sellaisissa tilanteissa, joissa kunta antaa tiekunnan käyttöön esim. kalustoa. Avustuskriteerit, ottaen huomioon myös säännöksen tavoitteet, koskevat kaikkia kunnan avustusmuotoja. Jos valtio tai kunta avustaa tien kunnossapidossa, ei liikennettä avustettavalla tiellä saa sulkea.

Nykytilanne kunnassa

Nurmijärvellä on kunnan avustamisen piirissä noin 250 km yksityisteitä. Suurimman osan yksityisteiden avustamisesta kunta toteuttaa kunnossapitotöillä (hoitosopimuksilla), osa yksityisteiden tiekunnista hakee vuosittain tienpitoavustusta kunnossapitoon ja perusparannukseen.

- Hoitosopimusten piirissä on n.160 km yksityisteitä (tiekuntia)
- Tienpitoavustusten piirissä on n.90 km yksityisteitä (tiekuntia)
- Tämän lisäksi on joukko yksityisteitä (tiekuntia) ja muita yksityisiä tieyhteyksiä (perusteena rasite ja sopimus), jotka eivät ole kunnan avustuksen piirissä

Tienpitoavustusta hakee vuosittain noin 110 – 130 tiekuntaa. Kaikilla kunnan tienpitoavustusta saavilla yksityisteillä on lain mukaisesti toimiva tiekunta.

Tekninen lautakunta	§ 91	13.12.2018
Tekninen lautakunta	§ 32	25.04.2019
Kunnanhallitus	§ 88	06.05.2019

Yksityistien tienpitäjä, eli tiekunta, on voimassa olevan ja myös uuden yksityistielain mukaisesti vastuussa siitä, että tie pidetään lain tarkoittamassa kunnossa ja lain velvoitteet täyttyvät, eikä tien kunnosta aiheudu vaaraa tieosakkaille eikä muille tienkäyttäjille - riippumatta kunnan ja tiekunnan välisistä sopimuksista.

Tiekuntien ja kunnan välisten hoitosopimusten sisältönä ja tarkoituksena on ollut avustaa tiekuntia ns. "huoltoyhtiön" tavoin tien päivittäisen hoidon osalta. Hoitosopimusten tehtäväsisältöön kuuluu mm. tien aurausta ja puhtaanapitoa, mutta esimerkiksi tien rakenteelliset korjaukset ja parantamiset, puuston raivaukset eivät sisälly hoitosopimusten piiriin.

Hoitosopimusteiden tiekunnat eivät ole muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta pitäneet kokouksia vuosikausiin eivätkä siten toimi yksityistielain mukaisesti. Tieyksiköinnit ovat vanhentuneet, eikä tiekunnan osakkailla ole kaikilta osin selkeää käsitystä lain mukaisesta vastuista. Käytännössä hoitosopimusten piirissä olevat yksityistiet mielletään usein ns. "kunnan teiksi".

Uuden yksityistielain mukaan kunta voi avustaa vain lain mukaisesti toimivia yksityisteitä (tiekuntia). Nykyistä voimassa olevaa hoitosopimus- ja avustusjärjestelmää on tarpeen muuttaa. Muutos on hyvä tapahtua hallitusti. Ns. "nukkuvat" tiekunnat olisi saatava "heräämään" ja toimimaan lain edellyttävällä tavalla, jotta ko. tiekunnilla olisi edellytyksiä päästä kunnan yksityistieavustusten piiriin jatkossakin.

Esityslistan liitteenä on pöytäkirjaote teknisen lautakunnan aikaisemmista käsittelyvaiheista yksityistieasiassa.

Lähetekeskustelu ja eteneminen asiassa

Tarkoituksena on, että teknisen lautakunnan kokouksessa kunnallistekniikan päällikkö ja kiinteistöinsinööri antavat tilanneselostuksen asiassa sekä lautakunta osaltaan evästää jatkovalmistelua.

Etenemisvaiheet voisivat olla alustavasti seuraavat:

- Valmistellaan asiasta hankesuunnitelma alkukevääseen 2019 mennessä (sis. kunnan hoitosopimus- ja avustusjärjestelmän uudistamisen vaiheet, tehtävät ja organisointi: mm. avustuskäytännön/periaatteiden uudistaminen; ns. nukkuvien tiekuntien sparraaminen jotta niiden toiminta täyttää lain vaatimukset ja avustamisen edellytykset; nykyisten hoitosopimusten irtisanominen viimeistään esim. 1.5.2020 alkaen). Hankesuunnitelma viedään käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi ao. lautakuntiin, kunnanhallitukseen ja valtuustoon.

Tekninen lautakunta	§ 91	13.12.2018
Tekninen lautakunta	§ 32	25.04.2019
Kunnanhallitus	§ 88	06.05.2019

- Tammi/helmikuussa kunta järjestää yhden tai useamman informaatio- ja koulutustilaisuuden kunnan alueella toimiville tiekunnille (yksityisteiden osakkaille; ulkopuolinen asiantuntija kouluttajana).
- Kunta tiedottaa asiasta ja etenemisestä kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä.

Esityslistan liitteenä on oheismateriaalina:

- Kuntaliiton yleiskirje 15.10.2018 (Yksityistielaki uudistuu – kuntien tielautakuntien tehtävät lakkaavat vuoden 2019 lopussa)
- Yksityistielaki (560 /2018).
- Tie kunta tutuksi ja toimivaksi (Suomen tieyhdistyksen esite)
- Ote pöytäkirjasta TEKLA § 28 26.2.2013 (Valtuustoaloite yksityisteiden hoitosopimus- ja avustusjärjestelmän kehittämiseksi sekä valtuustoaloite kunnan hoitoon ottamien yksityisteiden lunastamisesta kunnalle)

Esitys: Tekninen lautakunta toteaa, että kunnan yksityisteiden hoitosopimus- ja avustamisjärjestelmän uudistamisen valmistelussa voidaan edetä esittelytekstissä esitetyn mukaisesti.

Lisätietoja: kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, puh 040 317 2304,
kiinteistöinsinööri Riku Hellgren, puh 040 317 2357

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

TEKLA § 32

Asian valmistelut alkuvuonna 2019

Hanke-asiaa käsiteltiin teknisen lautakunnan kokouksessa 13.12.2018 §91. Lisäksi asia oli esillä kunnanhallituksen kokouksen kyselytunnilla 14.1.2019. Em. käsittelyjen pohjalta on hankkeen esi-valmisteluja viety eteenpäin ja hankesuunnitelmaa valmisteltu.

Kunta on tiedottanut yksityistieasiasta kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä. Lisäksi kotisivuilta löytyy kunnan yksityistieasioihin liittyvä ajankohtainen tietoaineisto, joita tiekuntien osakkaat voivat toimintansa kehittämisessä hyödyntää.

Tiedottamisen lisäksi kunta on järjestänyt koulutus- ja informaatiotilaisuuksia kunnan alueella toimiville tiekunnille ja asiasta kiinnostuneille. Koulutus- ja informaatiotilaisuuksissa käytiin läpi uuden yksi-

Tekninen lautakunta	§ 91	13.12.2018
Tekninen lautakunta	§ 32	25.04.2019
Kunnanhallitus	§ 88	06.05.2019

tyistielain tuomia muutoksia ja niiden vaikutuksia yksityisen tien tienpitoon käytännössä. Tilaisuuksissa informoitiin myös käynnistyneestä hankkeesta sekä kunnan roolista tiekuntien aktivoinnissa.

Ensimmäinen koulutus- ja informaatiotilaisuus yksityisteiden osakkailla järjestettiin 23.1.2019 valtuustosalissa. Tilaisuudessa käytiin läpi uuden yksityistielain ja tiekunnan toiminnan perusteita. Tilaisuus videoitiin kokonaisuudessaan ja se on katsottavissa jälkikäteen kunnan kotisivuilta ja soveltuu hyvin itseopiskeluun.

Vastaavalla periaatteella järjestettiin toinen koulutus- ja informaatiotilaisuus 19.3.2019. Maaliskuun koulutuksen aiheina olivat mm. tiekunnan ja hoitokunnan tehtävät sekä tieyksiköinti.

Hankesuunnitelma

Valmistunut hankesuunnitelma on esitetty liitteenä.

Hankesuunnitelman mukaisesti Nurmijärven kunta haluaa edelleen avustaa yksityisteitä. Avustaessaan yksityisteitä kunnan on kuitenkin otettava huomioon uuden yksityistielain ja muun lainsäädännön vaatimukset avustuksen myöntämiselle.

Nurmijärvellä on kunnan avustamisen piirissä noin 250 km yksityisteitä, ja kunta on avustanut tiekuntia kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet) tai vuosittaisilla tienpitoavustuksilla (kunnossapitoon ja perusparannukseen).

Hankesuunnitelmassa todetaan, että kunnan voimassa oleva tienpitoavustusjärjestelmä on lähtökohdiltaan kunnossa uuden yksityistielain ja kunnan avustusedellytysten osalta. Havaittu laillisuusongelma on kohdistunut tiekuntien avustamiseen kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet).

Hankesuunnitelmassa esitetään, että kunnan nykyistä avustuskäytäntöä on tarpeen muuttaa lain mukaiseksi, ja että muutosvaiheessa kunta on merkittäväällä tavalla tiekuntien tukena ja opastajana, jotta yksityisteillä asuvat tiekuntien osakkaat voivat sopeutua uuden lain määräämään tilanteeseen.

Koska yksityistielain uudistumisen jälkeen kunnan hoitosopimusjärjestelmä ei ole laillinen, on tämän johdosta kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä katsottava rauenneeksi 1.1.2019 alkaen. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista olisi, että noin vuoden siirtymäajan puitteissa (esim. 1.5.2020 asti) kunta omalta osaltaan voisi

Tekninen lautakunta	§ 91	13.12.2018
Tekninen lautakunta	§ 32	25.04.2019
Kunnanhallitus	§ 88	06.05.2019

edelleen jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Kunnan yksityisteiden avustuskäytännön muutos voidaan toteuttaa hallitusti hankesuunnitelmassa kuvattujen kolmen osakokonaisuuden (tehtävien) avulla:

1. Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoaineisto
2. Tie kuntien järjestäytyminen uudelleen
3. Kunnan yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen

Eteneminen asiassa

Hankesuunnitelma tuodaan käsittelyyn ja päätöksentekoon tekniseen lautakuntaan ja kunnanhallitukseen huhti-toukokuussa 2019.

Lisäksi hankesuunnitelman käsittelyn yhteydessä tekninen lautakunta päättäisi vahvistaa, että hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä ovat rauenneet uuden yksityistielain voimaantulon myötä 1.1.2019 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus päättäisi siirtymäajasta koskien hoitosopimusten piirissä olleita tiekuntia siten, että siirtymäaika päättyy viimeistään 1.5.2020.

Tarkoituksena on, että hankesuunnitelman hyväksymisen pohjalta käynnistetään uuden avustusjärjestelmän ja sen käyttöönottosuunnitelman valmistelut siten, että nämä valmistuisivat loppusyksyyn 2019 mennessä kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyä ja päätöksentekoa varten.

Esityslistan liitemateriaalina on:

- Liite: Hankesuunnitelma (päiväys 16.4.2019)
- Oheismateriaali: Teknisen lautakunnan kokouksen 13.12.2018 § 91 liiteaineisto.

Esitys:

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus hyväksyy

- liitteenä esitetyn hankesuunnitelman jatkovalmistelujen pohjaksi ja
- ns. hoitosopimusten piirissä olleiden tiekuntien (yksityisteiden) osalta siirtymäajan siten, että siirtymäaika päättyy viimeistään 1.5.2020 ja
- että siirtymäaikaan asti kunta voi omalta osaltaan jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Tekninen lautakunta	§ 91	13.12.2018
Tekninen lautakunta	§ 32	25.04.2019
Kunnanhallitus	§ 88	06.05.2019

Tekninen lautakunta toteaa ja vahvistaa, että kunnan ja tiekuntien (yksityisteiden) välinen hoitosopimusjärjestelmä ei ole yksityistielain uudistumisen 1.1.2019 johdosta enää voimassa, ja että kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä ovat rauenneet 1.1.2019 alkaen.

Lisätietoja: kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, puh 040 317 2304,
vs.suunnittelupäällikkö, kiinteistöinsinööri Riku Hellgren, puh 040 317 2357

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Päätökseen kuuluu liite nro 8.

KH § 88

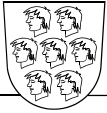
Esitys: Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti

- liitteenä esitetyn hankesuunnitelman jatkovalmistelujen pohjaksi ja
- ns. hoitosopimusten piirissä olleiden tiekuntien (yksityisteiden) osalta siirtymäajan siten, että siirtymäaika (irtisanomisaika) päättyy viimeistään 1.5.2020 ja
- että siirtymäaikaan asti (irtisanomisajan) kunta voi omalta osaltaan jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Päätökseen kuuluu liite nro 1.

Otteen oikeaksi todistaa Nurmijärvellä

NURMIJÄRVI

”Yksityistielain uudistuminen 1.1.2019 alkaen ja kunnan hoitosopimus- ja avustamiskäytännön muuttaminen” –hanke

(jatkovalmistelujen ohjeelliset linjaukset)

Hankesuunnitelma

päiväys 16.4.2019

Lisätietoja:

kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, puh 040 317 2304
kiinteistöinsinööri, vs.suunnittelupäällikkö Riku Hellgren, puh 040 317 2357
alueisännöitsijä Aino Angervuori, puh 040 317 4356
etunimi.sukunimi@nurmijarvi.fi

Sisältö

1. Lähtökohdat.....	2
2. Yksityisteiden nykytila Nurmijärven kunnassa	3
3. Jatkovalmistelujen tavoitteet ja osakokonaisuudet	4
3.1. Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoa-aineisto (osakokonaisuus 1)	5
3.2. Tiekuntien järjestäytyminen uudelleen (osakokonaisuus 2)	6
3.3. Kunnan yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen (osakokonaisuus 3).....	7
4. Hankkeen organisointi, kustannukset ja aikataulu.....	8
<i>Hankesuunnitelman tausta-aineisto</i>	<i>8</i>

1. Lähtökohdat

Yksityistielain uudistuminen 1.1.2019 alkaen

Yksityistielain kokonaisuudistus (560 /2018) astui voimaan 1.1.2019, ja se korvaa vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisteistä. Laki muuttaa merkittävästi nykyisiä käytäntöjä niin tiekunnissa kuin myös kunnissa. Keskeisimmät muutokset kuntien osalta ovat tielautakuntien lakkaaminen 31. päivänä joulukuuta 2019 sekä muutokset kuntien yksityisteille myöntämien avustusten edellytyksiin.

Tielautakuntien lakkaaminen siirtää niille nykyisin kuuluvat tehtävät maanmittauslaitokselle, ELY-keskuksille, tieosakkaille sekä oikeuslaitokselle. Näistä kaksi viimeisintä ovat tieosakkaiden kannalta merkittävimmät.

Uuden lain myötä tiekuntien yhdistäminen, jakaminen, lakkauttaminen ja tienosien liittäminen tiekunnan tiehen ovat, tiettyjen edellytysten täytyessä, mahdollisia tehdä tiekunnan päätöksellä. Samoin tiekunta voidaan perustaa pelkästään tieosakkaiden päätöksellä. Muutosten kirjaaminen edellä mainittujen toimintojen osalta samoin kuin yksityistierekisterin pitäminen jäävät edelleen maanmittauslaitokselle.

Tielautakuntien lakatessa erimielisyydet tienpidossa samoin kuin muutoksenhaku tiekunnan kokouksen päätökseen ratkaistaan käräjäoikeudessa. Uutena mahdollisuutena kokouksen päätöksen oikaisemiseen on tullut tiekunnan mahdollisuus hakemuksesta itse oikaista virheellinen päätös. Mikäli tämä menettely ei tuota muutoksenhakijan kannalta tyydyttävää tulosta niin sitten asiasta voidaan nostaa moitekanne.

Yhdyskuntateknisten johtojen ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle tuli merkittäviä muutoksia. Uuden lain mukaan suostumuksen sijoittamiseen antaa tiekunta, eikä kiinteistön omistajan suostumusta tällöin enää tarvita. Menettelytavat johtojen ja laitteiden sijoittamiseksi tiealueelle

on kirjattu lakiin yksityiskohtaisesti ja niiden noudattaminen edellyttää, että tiekunta on laillisessa tilassa sekä toimintakykyinen.

Kunta voi edelleen avustaa yksityisteitä. Uuden yksityistielain perusteella avustaa voidaan vain sellaisia teitä, joihin asioiden hoitamiseksi on perustettu tiekunta ja tiekunta toimii lain edellyttävällä tavalla. Tiekuunnan yhteystietojen tulee olla ajan tasalla maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä, sekä tien tietojen valtakunnallisessa katu- ja tieverkon tietojärjestelmässä. Asia on kirjattu lakiin muotoon ”Edellytyksenä avustamisen myöntämiselle on” mikä tuo ehtojen täyttymisen osalta valvontavastuuta avustuksen myöntäjälle. Lisäksi kunnan yksityisteiden avustamisen (avustusperiaatteiden) tulee täyttää kokonaisuudessaan lainsäädännön asettamat vaatimukset (ml. tasapuolisuus-, yhdenvertaisuus-, oikeudenmukaisuus-, syrjimättömyys-näkökohdat).

Kunnan avustus voi olla rahallista avustusta tiekunnalle. Tien kunnossapitotyön sopimisesta kunnan suoritettavaksi kokonaan tai osittain on katsottava olevan kyse myös kunnan avustuksesta. Kunnan avustuksesta on katsottava olevan kyse myös sellaisissa tilanteissa, joissa kunta antaa tiekuunnan käyttöön esim. kalustoa. Jos valtio tai kunta avustaa tien kunnossapidossa, ei liikennettä avustettavalla tiellä saa sulkea.

2. Yksityisteiden nykytila Nurmijärven kunnassa

Nurmijärvellä on kunnan avustamisen piirissä noin 250 km yksityisteitä. Suurimman osan yksityisteiden avustamisesta kunta toteuttaa kunnossapitotöillä (hoitosopimuksilla). Lisäksi osa yksityisteiden tiekunnista hakee vuosittain tienpitoavustusta kunnossapitoon ja perusparannukseen.

- Hoitosopimusten piirissä on n.160 km yksityisteitä (tiekuntia)
- Tienpitoavustusten piirissä on n.90 km yksityisteitä (tiekuntia)
- Tämän lisäksi on joukko yksityisteitä (tiekuntia) ja muita yksityisiä tieyhteyksiä (perusteena rasite ja sopimus), jotka eivät ole kunnan avustuksen piirissä

Nurmijärven kunta haluaa edelleen avustaa yksityisteitä. Avustaessaan yksityisteitä kunnan tulee kuitenkin ottaa huomioon uuden yksityistielain ja muun lainsäädännön vaatimukset avustuksen myöntämiselle.

Kunnan tienpitoavustukset

Tienpitoavustusta hakee vuosittain noin 110 – 130 tiekuntaa. Kaikilla kunnan tienpitoavustusta saavilla yksityisteillä on lain mukaisesti toimiva tiekunta. Tienpitoavustusta varten on varattu määrärahaa vuosittain noin 50 t€. Avustusta myönnetään tien kunnossapitoa ja perusparantamista varten.

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnan tiejaosto myöntää tiekunnille kunnossapitoavustusta edellisen varainhoitokauden menojen perusteella. Avustusta haetaan sitä varten laaditulla lomakkeella, johon liitetään selvitys edellä mainituista menoista.

Perusparannusavustushakemus tehdään vapaamuotoisena ja siihen liitetään hankkeen kustannusarvio ja tarpeen mukaan parantamissuunnitelma. Perusparannusavustusta myönnetään hakemuksen perusteella ja tiejaoston harkinnan mukaan hankkeiden tarpeellisuus

ja toteuttamismahdollisuus huomioiden. Avustusta saava tiekunta sitoutuu vastaamaan sille jäävän osuuden rahoittamisesta, jotta hanke saadaan asianmukaisesti loppuun suoritetuksi.

Avustaminen kunnossapitotöillä (hoitosopimukset)

Tiekuntien ja kunnan välisten hoitosopimusten solmimiset ajoittuivat pääosin 1970-80 -luvulle. Tiekuntien ja kunnan välisten hoitosopimusten sisältönä ja tarkoituksena on ollut avustaa tiekuntia ns. "huoltoyhtiön" tavoin tien päivittäisen hoidon osalta. Hoitosopimusten tehtäväsisältöön on kuulunut mm. tien aurausta ja puhtaanapitoa, mutta esimerkiksi tien rakenteelliset korjaukset ja parantamiset sekä puuston raivaukset eivät sisälly hoitosopimusten piiriin. Näitä kunnossapitotöitä varten on varattu määrärahaa vuosittain noin 500 t€.

Yksitystien tienpitäjä, eli tiekunta, on voimassa olevan ja myös uuden yksityistielain mukaisesti vastuussa siitä, että tie pidetään lain tarkoittamassa kunnossa ja lain velvoitteet täyttyvät, eikä tien kunnosta aiheudu vaaraa tieosakkaille eikä muille tienkäyttäjille - riippumatta kunnan ja tiekunnan välisistä sopimuksista.

Hoitosopimusteiden tiekunnat eivät ole joitain poikkeuksia lukuun ottamatta pitäneet kokouksia vuosikausiin eivätkä siten toimi yksityistielain mukaisesti. Tieyksiköinnit ovat vanhentuneet, eikä tiekunnan osakkailla ole kaikilta osin selkeää käsitystä lain mukaisesta vastuista. Käytännössä hoitosopimusten piirissä olevat yksityistiet on mielletty usein ns. "kunnan teiksi".

Uuden yksityistielain mukaan kunta voi avustaa vain lain mukaisesti toimivia yksityisteitä (tiekuntia). Nykyistä voimassa olevaa hoitosopimus- ja avustusjärjestelmää on tarpeen muuttaa merkittävästi. Muutoksen on hyvä tapahtua hallitusti. Ns. "nukkuvat" tiekunnat olisi saatava "heräämään" ja toimimaan lain edellyttämällä tavalla, jotta ko. tiekunnilla olisi edellytyksiä päästä kunnan yksityistieavustusten piiriin jatkossakin.

3. Jatkovalmistelujen tavoitteet ja osakokonaisuudet

Jatkovalmistelujen tavoitteet

Yksityistielain uudistumista 1.1.2019 alkaen ja kunnan hoitosopimus- ja avustuskäytännön muutostarvetta käsiteltiin tekninen lautakunnan kokouksessa 13.12.2018 §91, sekä lisäksi asia oli esillä kunnanhallituksen kokouksen kyselytunnilla 14.1.2019. Todettiin, että jatkovalmisteluvaiheet voisivat olla mm. seuraavat:

- Valmistellaan asiasta hankesuunnitelma alkukevääseen 2019 mennessä (sis. kunnan hoitosopimus- ja avustusjärjestelmän uudistamisen vaiheet, tehtävät ja organisointi: mm. avustuskäytännön/periaatteiden uudistaminen; ns. nukkuvien tiekuntien sparraaminen jotta niiden toiminta täyttää lain vaatimukset ja avustamisen edellytykset; nykyisten hoitosopimusten irtisanominen viimeistään esim. 1.5.2020 alkaen ... => *"täsmennys asiakohtaan keväällä 2019: Käytännössä yksityistielain uudistumisen jälkeen kunnan hoitosopimusjärjestelmä ei ole laillinen. Tämän johdosta kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä on katsottava rauenneeksi 1.1.2019 alkaen. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista olisi, että noin vuoden siirtymäajan puitteissa (esim. 1.5.2020 asti) kunta omalta osaltaan voisi jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen*

puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.” Hankesuunnitelma viedään käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi ao. lautakuntiin, kunnanhallitukseen ja valtuustoon.

- Tammi/helmikuussa kunta järjestää yhden tai useamman informaatio- ja koulutustilaisuuden kunnan alueella toimiville tiekunnille (yksityisteiden osakkaille; ulkopuolinen asiantuntija kouluttajana).
- Kunta tiedottaa asiasta ja etenemisestä kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä.

Lisäksi pidettiin tärkeänä, että Nurmijärven kunta on merkittävällä tavalla tiekuntien tukena ja opastajana muutosvaiheessa, jotta yksityisteillä asuvat tiekuntien osakkaat voivat sopeutua uuden lain määräämään tilanteeseen. Kunnan avustamiskäytäntö voisi muuttua uuden lain mukaiseksi käytännössä noin vuoden siirtymäajan puitteissa. Siirtymävaiheessa vuosittainen avustusmääräraha voisi mahdollisesti säilyä nykyisellä tasolla (noin 500 t€ + 50 t€). Esimerkiksi kunnan auraspalveluperiaate omakustannushintaan voisi olla eräs tapa antaa avustusta osana kunnan uutta yksityisteiden avustusmallia.

Osakokonaisuudet jatkovalmistelussa

Hankkeen tavoitteet voidaan saavuttaa seuraavien kolmen osakokonaisuuden (tehtävien) avulla:

1. Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoaaineisto
2. Tie kuntien järjestäytyminen uudelleen
3. Kunnan yksityisteiden avustujajärjestelmän uusiminen

3.1. Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoaaineisto (osakokonaisuus 1)

Viestintä sekä koulutus- ja informaatiotilaisuudet

Kunta tiedottaa yksityistieasiasta ja etenemisestä aktiivisesti kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä. Lisäksi kotisivuilta löytyy kunnan yksityistieasioihin liittyvä ajankohtainen tietoaaineisto, joita tiekuntien osakkaat voivat toimintansa kehittämisessä hyödyntää.

Yksitystiet

► Asunto yksityistien varressa?

► Koulutukset yksityisteiden osakkaille

► Suomen tieverkko voidaan jakaa kolmeen osaan

Etusivu > Teemasivut > Yksitystiet

Tulosta sivu

Yksitystielaki muuttuu - oletko valmis?

Vuoden alussa voimaanastuneen yksitystielain myötä kunta voi myöntää avustusta ainoastaan toimiville tiekunnille. Kunta tukee ja opastaa tiekuntia muutosvaiheen yli - koko koulutuspaketti on saatavilla itse opiskeltavaksi!

Perusteet haltuun itse opiskellen

Kunta järjesti tieläisönsijä Mika Rahjan Yt Isännöinti Oy:stä kouluttamaan yksityisteiden osakkaita tammikuussa 2019. Tilaisuus videoitiin kokonaisuudessaan ja se soveltuu erinomaisesti itseopiskeluun.

 [Luentomoniste](#)

> [Tilaisuus tallenteena](#)

Jatkokoulutuksessa pureudumme tiekunnan ja hoitokunnan tehtäviin

Maaliskuisen koulutuksen aiheina olivat tiekunnan ja hoitokunnan tehtävät sekä tieyksiköinti. Kouluttajana toimi tieläisönsijä Mika Rahja Yt Isännöinti Oy:stä. Tilaisuus videoitiin kokonaisuudessaan ja se soveltuu erinomaisesti itseopiskeluun.

 [Luentomoniste 19.3.2019](#)

 [Malliasiakirjoja](#)

> [Tilaisuus tallenteena](#)

Mikä muuttuu?

Tammikuun alussa voimaanastunut yksitystielaki korvaa vuoden 1963 lain. Lain tarkoituksena on muun muassa taata teosakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Nurmijärven kunnan alueella on noin 290 kilometriä yksityisteitä, joista vastaavat tiekunnat ja niiden osakkaat.

Jatkossa uusi yksitystielaki estää kuntia avustamasta yksityistietä, mikäli yksityistie ei ole toimiva tiekunta. Nurmijärven kunta toivoo, että ei-toimivat tiekunnat käynnistävät toimintansa uudelleen ja lain edellyttämällä tavalla.

Tiedottamisen lisäksi kunta järjestää tarpeen mukaisesti koulutus- ja informaatiotilaisuuksia kunnan alueella toimiville tiekunnille ja asiasta kiinnostuneille. Tarkoituksena on, että koulutus- ja informaatiotilaisuuksissa käydään läpi uuden yksityistielain tuomia muutoksia ja niiden vaikutuksia yksityisen tien tienpitoon käytännössä. Tilaisuuksissa kerrotaan myös käynnistyneestä hankkeesta sekä kunnan roolista tiekuntien aktivoinnissa. Tilaisuuksien keskeisenä tavoitteena on lisätä tieosakkaiden tietoisuutta yksityistieasioissa. Lisäksi tarkoituksena on, että tilaisuuksissa kuullaan tiekuntien ja tieosakkaiden näkemyksiä ja tarpeita tiekuntien toiminnan käynnistämiseen sekä yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen liittyen.

Ensimmäinen koulutus- ja informaatiotilaisuus yksityisteiden osakkaille järjestettiin 23.1.2019 valtuustosalissa. Tilaisuudessa käytiin läpi uuden yksityistielain ja tiekunnan toiminnan perusteita. Tilaisuudessa asiantuntijana ja kouluttajana oli tieisännöitsijä Mika Rahja. Tilaisuus videoitiin kokonaisuudessaan, ja se on katsottavissa jälkikäteen kunnan kotisivuilta ja soveltuu hyvin itseopiskeluun.

Vastaavalla periaatteella järjestettiin toinen koulutus- ja informaatiotilaisuus 19.3.2019. Maaliskuisen koulutuksen aiheina olivat mm. tiekunnan ja hoitokunnan tehtävät sekä tieyksiköinti.

Tiekuntien aktivoinnissa tarvittavien perustietojen selvittäminen

Listataan kunnan alueella olevat tiekuntien tiedot. Tieto on hankkeen toteutuksen kannalta oleellinen, sillä avustuskelpoisia ovat vain tiekunnan tiedot. Lisäksi listataan kunnan ns. ”hoitosopimustiet”, joiden aktivointia kunta pyrkii tukemaan ja opastamaan tarpeen ja mahdollisuuksien mukaisesti.

Selvitetään ja kootaan tiekuntien aktivoinnissa tarvittavat perustiedot tiekuntakohtaisesti. Perustiedot kerätään mm. kunnan arkistoista sekä kunnan ja valtion tietojärjestelmistä.

3.2. Tie kuntien järjestäytyminen uudelleen (osakokonaisuus 2)

Tiekunnissa on oltava voimassa ajantasainen yksikkölaskelma sekä lainmukaisesti toimiva toimielin, jotta kunnalla on edellytyksiä myöntää avustusta. Näiltä osin tärkeänä tavoitteena onkin, että ns. ”nukkuvat” tiekunnat saataisiin aktioitumaan ja toimimaan lain edellyttämällä tavalla.

Eräät tiekunnat ovat jo kevään 2019 aikana ryhtyneet aktivoitumaan omatoimisesti, mm. kokoustamaan ja saattamaan muutoinkin toimintansa lain edellyttämälle tasolle. Tie kuntien uudelleen järjestäytymistä ovat edistäneet mm. keväällä pidetyt koulutus- ja informaatiotilaisuudet sekä perustietojen selvittäminen tie kuntien käyttöön.

Tiekunnan omatoimista uudelleen järjestäytymistä varten tullaan laatimaan yleiset menettelytapaohjeet, jossa käydään läpi mm. tiekunnan

- tarvitsemat perustiedot ja niiden selvittäminen,
- käynnistävän kokouksen kokoon kutsuminen laillisesti (malli),
- seuraavien kokousten järjestäminen kunnes tiekunta on laillisessa tilassa, mm.
 - laillisten kokousmenettelyjen varmistaminen (mallit),
 - toimielimen valinta (hoitokunta tai toimitsijamies),
 - tieyksiköinnin tarkistaminen ja uusiminen,
 - tarvittavien maksuunpanoluetteloiden laatiminen ja
 - muiden lain edellyttämien toimenpiteiden hoitaminen.

Tavoitteena on, että yleiset menettelytapaohjeet (ja mallit) saadaan laadittua toukokuun aikana, jolloin ne ovat luettavissa myös Yksitystiet-teemasivulla (kunnan kotisivut).

Niitä tiekuntia, jotka eivät saa aktivoitua toimintaansa uudelleen, tulee kunta auttamaan ja opastamaan mahdollisuuksiensa mukaisesti (vrt. menettelytapaohje, tiekunta yksimielinen). Tarkoituksena on, että valmistelutyöt tiekunnittain käynnistettäisiin heti hankesuunnitelman hyväksymien jälkeen ja ne saataisiin pääosin valmiiksi loppusyksyyn 2019 mennessä.

3.3. Kunnan yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen (osakokonaisuus 3)

Kunta on avustanut tiekuntia kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet) tai vuosittaisilla tienpitoavustuksilla (kunnossapitoon ja perusparannukseen).

Kunnan voimassa oleva tienpitoavustusjärjestelmä on lähtökohdiltaan kunnossa uuden yksityistielain ja kunnan avustusedellytysten osalta. Havaittu laillisuusongelma on kohdistunut tiekuntien avustamiseen kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet). Nykytilanteessa, yksityistielain uudistumisen jälkeen, kunnan hoitosopimusjärjestelmä ei ole laillinen. Tämän johdosta kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä on katsottava rauenneeksi 1.1.2019 alkaen. Tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista olisi, että noin vuoden siirtymäajan puitteissa (esim. 1.5.2020 asti) kunta omalta osaltaan voisi jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Tarkoituksena on, että hyväksytyn hankesuunnitelman pohjalta käynnistetään uuden avustusjärjestelmän ja sen käyttöönottosuunnitelman valmistelut siten, että nämä valmistuisivat loppusyksyyn 2019 mennessä kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyä ja päätöksentekoa varten.

4. Hankkeen organisointi, kustannukset ja aikataulu

Päätöksenteko

- Hankeasiaa käsiteltiin tekninen lautakunnan kokouksessa 13.12.2018 §91, sekä lisäksi asia oli esillä kunnanhallituksen kokouksen kyselytunnilla 14.1.2019, minkä pohjalta hankesuunnitelmaa on jatkovalmisteltu ja hankkeen muita esivalmisteluja tehty.
- Hankesuunnitelma tuodaan käsittelyyn ja päätöksentekoon huhti-/toukokuussa 2019 tekniseen lautakuntaan ja kunnanhallitukseen.
- Kunnan yksityisteiden uusittu avustusjärjestelmä-ehdotus tuodaan päätöksentekoon ja käsittelyyn kunnanhallitukseen ja valtuustoon loppusyksyllä 2019.

Valmistelutiimi

Kunnan puolesta hankkeen valmisteluista ja kehitystyöstä vastaavat kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen (pj.), vs.suunnittelupäällikkö Riku Hellgren ja alueisännöitsijä Aino Angervuori. Käytännön työhön osallistuu määräaikainen projektinhoitaja toukokuusta 2019 alkaen. Lisäksi ulkopuolista asiantuntija-apua käytetään uuden avustusjärjestelmän kehitystyössä ja tiekuntien aktivointiprosessin kehittämisessä/ohjaamisessa. Lisäksi mm. kevään 2019 koulutus- ja informaatiotilaisuuksissa on saatu rakentavaa palautetietoa hankkeen jatkovalmisteluja varten.

Kustannusarvio

Hankkeen kuluja varten on talousarvion käsittelyn yhteydessä budjetoitu 50t€, jotka sisältyvät teknisen keskuksen vuoden 2019 käyttötalousmäärärahoihin.

Aikataulu

Hankkeen esivalmistelut ja hankesuunnitelman laatiminen käynnistyivät joulukuussa 2018. Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen osakokonaisuuksien 1-3 toteutusaikataulut ovat seuraavanlaiset:

- Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoaaineisto (osakokon. 1): 12/2018 – 06/2019
- Tiekuntien järjestäytyminen uudelleen (osakokon. 2): 05/2019 – 09/2019
- Kunnan yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen (osakokon. 3): 05/2019 – 11/2019

Hankesuunnitelman tausta-aineisto

- Teknisen lautakunnan kokous 13.12.2018 §91 ja sen liiteaineisto.
- Yksityistiet –teemasivu kunnan kotisivuilla (<https://www.nurmijarvi.fi/teemasivut/yksityistiet>).

NURMIJÄRVI

Yksityistieasiat ja jatkovalmistelujen linjaaminen

Kunnanhallitus 6.5.2019
Tekninen lautakunta 25.4.2019

Jyrki Meronen, kunnallistekniikan päällikkö
Riku Hellgren, vs.suunnittelupäällikkö

Nurmijärvi – elinvoimaa ja elämisen tilaa

Asian valmistelu alkuvuonna 2019

- Hanke-asiaa käsiteltiin teknisen lautakunnan kokouksessa 13.12.2018 §91.
- Lisäksi asia oli esillä kunnanhallituksen kokouksen kyselytunnilla 14.1.2019.
- Em. käsittelyjen pohjalta on hankkeen esivalmisteluja viety eteenpäin ja hankesuunnitelmaa valmisteltu.

NURMIJÄRVI

"Yksityistielain uudistuminen 1.1.2019 alkaen ja kunnan hoitosopimus- ja avustamiskäytännön muuttaminen" –hanke

(jatkovalmistelujen ohjeelliset linjaukset)

Hankesuunnitelma

päiväys 16.4.2019

Lisätietoja:

kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, puh 040 317 2304

kiinteistöinsinööri, vs.suunnittelupäällikkö Riku Hellgren, puh 040 317 2357

alueisännöitsijä Aino Angervuori, puh 040 317 4356

etunimi.sukunimi@nurmijarvi.fi

Asian valmistelu alkuvuonna 2019

<https://www.nurmijarvi.fi/teemasivut/yksityistiet>

- Kunta on tiedottanut yksityistieasiasta kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä.
- Lisäksi kotisivuilta löytyy kunnan yksityistieasioihin liittyvä ajankohtainen tietoaineisto, joita tiekuntien osakkaat voivat toimintansa kehittämisessä hyödyntää.

Yksityistiet

▶ Asunto yksityistien varressa?

▶ Koulutukset yksityistieiden osakkailla

▶ Suomen tieverkko voidaan jakaa kolmeen osaan

Etusivu > Teemasivut > Yksityistiet

Tulosta sivu

Yksityistielaki muuttuu - oletko valmis?

Vuoden alussa voimaanastuneen yksityistielain myötä kunta voi myöntää avustusta ainoastaan toimiville tiekunnille. Kunta tukee ja opastaa tiekuntia muutosvaiheen yli - koko koulutuspaketti on saatavilla itse opiskeltavaksi!

Perusteet haltuun itse opiskellen

Kunta järjesti **tieisännöitsijä Mika Rahjan** Yt Isännöinti Oy:stä kouluttamaan yksityistieiden osakkaita tammikuussa 2019. Tilaisuus videoitiin kokonaisuudessaan ja se soveltuu erinomaisesti itseopiskeluun.

 Luentomoniste

> [Tilaisuus tallenteena](#)

Jatkokoulutuksessa pureudumme tiekunnan ja hoitokunnan tehtäviin

Maaliskuisen koulutuksen aiheina olivat tiekunnan ja hoitokunnan tehtävät sekä tieyksiköinti. Kouluttajana toimi tieisännöitsijä Mika Rahja Yt Isännöinti Oy:stä. Tilaisuus videoitiin kokonaisuudessaan ja se soveltuu erinomaisesti itseopiskeluun.

 Luentomoniste 19.3.2019

 Malliasiakirjoja

> [Tilaisuus tallenteena](#)

Mikä muuttuu?

Tammikuun alussa voimaanastunut yksityistielaki korvaa vuoden 1963 lain. Lain tarkoituksena on muun muassa taata teosakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Nurmijärven kunnan alueella on noin 290 kilometriä yksityistietoja, joista vastaavat tiekunnat ja niiden osakkaat.

Jatkossa uusi yksityistielaki estää avustamasta yksityistietoja, mikäli yksityistieellä ei ole toimivaa tiekuntaa. Nurmijärven kunta toivoo, että ei-toimivat tiekunnat käynnistävät toimintansa uudelleen ja lain edellyttämällä tavalla.

"Moni ei tiedä olevansa yksityistieosakas"

LAKIMUUTOS Vain toimiva tiekunta voi saada kunnan avustusta.

Vuodenvaihteessa uudistunut yksityistielaki koskettaa useita nurmijärveläisiä.

Vuoden alussa voimaantuneen yksityistielain myötä kunta voi myöntää avustusta ainoastaan toimiville tiekunnille.

Nurmijärven kunta tukee ja opastaa tiekuntia muutostyöhön yli – ensimmäinen info-tilaisuus järjestetään tammikuussa.

Tammikuun alussa voimaantuvaa yksityistielaki korvaa vuoden 1963 lain. Lain tarkoituksena on muun muassa taata tieosakkaiden yhdenvertainen kohtelu.

Nurmijärven kunnan alueella on noin 290 kilometriä yksityistieitä, joista vastaavat tiekunnat ja niiden osakkaat. –Tällä hetkellä kunnassa on lainmukaisesti toimivia tiekuntia, jotka hakevat kunnalta tienpitoavustusta kunnossapitoon ja peruskorjaukseen. Nurmijärvellä on myös varsin paljon 'nukkuvia tiekuntia', jotka eivät ole toimineet vuosikymmeniä, toteaa Nurmijärven kunnan kunnallistekniikan päällikkö Jyrk Meronen.

– Moni yksityistieillä asuva

Yksityistielaki on muuttunut ja kunta voi myöntää avustusta ainoastaan toimiville tiekunnille. Nurmijärven kunta järjestää asiasta tiedotustilaisuuden tammikuussa.

ei tiedä olevansa yksityistien osakas. Yksityistien tiekunta on lain mukaan vastuussa muun muassa siitä, ettei tiestä aiheudu vaaraa kenellekään, kertoo Meronen.

Jatkossa uusi yksityistielaki estää kuntia avustamasta yksityistietä, mikäli yksityistie ei ole toimivaa tiekuntaa.

Nurmijärven kunta toivoo, että ei-toimivat tiekunnat käynnistävät toimintansa uu-

delleen ja lain edellyttämällä tavalla.

Meronen kertoo, että aiemmin kunta on avustanut osaa yksityistiestä hoitosopimuksilla.

–Tästä johtuen osa yksityistieillä asuvista kuvittelee kotitietään "kunnan tieksi". Uuden lain myötä kunta voi edelleen avustaa yksityistietä, kunhan tietä varten on perustettu tiekunta, ja joka toimii lain mukaisesti.

Tiekuntaa ja yksityistietä koskevien tietojen on oltava ajan tasalla valtion yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.

–Toimivien tiekuntien osakkaat ovat monesti tyytyväisiä omaan tiehen, sillä sen kunto, turvallisuus ja ajomukavuus ovat paremmalla tasolla, Meronen näkee.

Nurmijärven kunta toimii tiekuntien tukena muutos-

vaiheessa, jotta yksityistieillä asuvat voivat sopeutua uuden lain määräämään tilanteeseen.

Tarkoituksena on, että kunnan hoitosopimus- ja avustuskäytäntö muuttuu uuden lain mukaiseksi noin vuoden siirtymäajan puitteissa.

–Haluamme, että mahdollisimman moni saa aikaa valmistautua muutokseen ja saattaa toimintansa lain edellyttämälle tasolle. Kunta

Näin kunta tukee tiekuntia

- **Valmistelu kunnassa:** Tekninen lautakunta käsittelee 13.12.2018 yksityistielain uudistumista 1.1.2019 alkaen ja kunnan hoitosopimus- ja avustamiskäytännön muutostarvetta, minkä pohjalta jatkovalmisteluja tehdään.
- **Suunnitelma:** Kunta laatii hankesuunnitelman alkukevääseen 2019 mennessä. Suunnitelma sisältää kunnan hoitosopimus- ja avustusrakenteen uudistamisen vaiheet, tehtävät ja organisoinnin. Hankesuunnitelma hyväksytään lautakunnassa, hallituksessa ja valtuustossa.
- **Osallistu ja kysy:** Kunta järjestää informaatiotilaisuuden asiasta kiinnostuneille 23.1. klo 9-15. Tilaisuus pidetään kunnantalon valtuustosalissa osoitteessa Keskustie 2b, 01900 Nurmijärvi. Tilaisuus videoitetaan ja on katsottavissa live-lähetyksenä kunnan kotisivuilta.

on mukana sparraamassa ja jakamassa tietoa, jotta siirtymävaihe sujuu mahdollisimman jouhevasti, Jyrki Meronen kertoo.

Asian valmistelu alkuvuonna 2019

- Tiedottamisen lisäksi kunta on järjestänyt koulutus- ja informaatiotilaisuuksia kunnan alueella toimiville tiekunnille ja asiasta kiinnostuneille. Tilaisuuksissa informoitiin myös käynnistyneestä hankkeesta.
- Ensimmäinen koulutus- ja informaatiotilaisuus yksityisteiden osakkaille järjestettiin 23.1.2019 valtuustosalissa (uuden yksityistielain ja tiekunnan toiminnan perusteita).
- Toinen koulutus- ja informaatiotilaisuus 19.3.2019 (mm. tiekunnan ja hoitokunnan tehtävät sekä tieyksiköinti).
- **Tilaisuudet videoitiin kokonaisuudessaan ja ne ovat katsottavissa jälkikäteen kunnan kotisivuilta - soveltuu hyvin itseopiskeluun.**

Hankesuunnitelma

- Nurmijärven kunta haluaa edelleen avustaa yksityisteitä. Avustaessaan yksityisteitä kunnan on kuitenkin otettava huomioon uuden yksityistielain ja muun lainsäädännön vaatimukset avustuksen myöntämiselle.
- Kunnan nykyistä avustuskäytäntöä on tarpeen muuttaa lain mukaiseksi, ja että muutosvaiheessa kunta on merkittäväällä tavalla tiekuntien tukena ja opastajana, jotta yksityisteillä asuvat tiekuntien osakkaat voivat sopeutua uuden lain määräämään tilanteeseen.

Yksityistielaki 84§

84 §

Kunnan avustus

Kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Hankesuunnitelma

- Nurmijärvellä on kunnan avustamisen piirissä noin 250 km yksityisteitä, ja kunta on avustanut tiekuntia **kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet)** tai **vuosittaisilla tienpitoavustuksilla** (kunnossapitoon ja perusparannukseen).
- Kunnan voimassa oleva tienpitoavustusjärjestelmä on lähtökohdiltaan kunnossa uuden yksityistielain ja kunnan avustusedellytysten osalta.
- Havaittu laillisuusongelma on kohdistunut tiekuntien avustamiseen kunnossapitotöillä (hoitosopimustiet).

Hankesuunnitelma

Kunnan yksityisteiden avustuskäytännön muutos voidaan toteuttaa hallitusti hankesuunnitelmassa kuvattujen kolmen osakokonaisuuden (tehtävien) avulla:

- Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoaineisto
- Tiekuntien järjestäytyminen uudelleen
- Kunnan yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen

Aikataulu:

Viestintä, koulutus ja tarvittava tietoaineisto (osakokon. 1):	12/2018 – 06/2019
Tiekuntien järjestäytyminen uudelleen (osakokon. 2):	05/2019 – 09/2019
Kunnan yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen (osakokon. 3):	05/2019 – 11/2019

Hankesuunnitelma

- Koska yksityistielain uudistumisen jälkeen kunnan hoitosopimusjärjestelmä ei ole laillinen, on tämän johdosta kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä katsottava rauenneeksi 1.1.2019 alkaen.
- Tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista olisi, että noin vuoden siirtymäajan (irtisanomisajan) puitteissa (esim. 1.5.2020 asti) kunta omalta osaltaan voisi edelleen jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Päätöksenteko

- Hankeasiaa käsiteltiin tekninen lautakunnan kokouksessa 13.12.2018 §91, sekä lisäksi asia oli esillä kunnanhallituksen kokouksen kyselytunnilla 14.1.2019, minkä pohjalta hankesuunnitelmaa on jatkovalmisteltu ja hankkeen muita esivalmisteluja tehty.
- Hankesuunnitelma tuodaan tekniseen lautakuntaan ja kunnanhallitukseen käsittelyyn ja päätöksentekoon huhti-/toukokuussa 2019.
- Kunnan yksityisteiden uusittu avustusjärjestelmä-ehdotus tuodaan päätöskäsittelyyn kunnanhallitukseen ja valtuustoon loppusyksyllä 2019.

Esitys:

Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti

- liitteenä esitetyn hankesuunnitelman jatkovalmistelujen pohjaksi ja
- ns. hoitosopimusten piirissä olleiden tiekuntien (yksityisteiden) osalta siirtymäajan siten, että siirtymäaika (irtisanomisaika) päättyy viimeistään 1.5.2020 ja
- että siirtymäaikaan asti (irtisanomisajan) kunta voi omalta osaltaan jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Päätösasian tiedottaminen

- Saatekirje ja päätösasia tiedoksi ko. tiekunnille (virallinen)
- Kuulutus paikallislehteen ja kunnan viralliselle ilmoitustaululle
- Tiedote asiasta kunnan kotisivuille (etusivulle ja yksityistiettemasivuille) ja lehdistölle (uutisjuttua varten)
- Postilaatikko-jakelu ko. yksityisteiden varren kiinteistöille

Esitys:

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus hyväksyy

- liitteenä esitetyn hankesuunnitelman jatkovalmistelujen pohjaksi ja
- ns. hoitosopimusten piirissä olleiden tiekuntien (yksityisteiden) osalta siirtymäajan siten, että siirtymäaika päättyy viimeistään 1.5.2020 ja
- että siirtymäaikaan asti kunta voi omalta osaltaan jatkaa ko. yksityisteiden päivittäishoitoa aikaisempien vuosien malliin ja käytössä olevien määrärahojen puitteissa sekä tiekuntien tahtotila huomioiden.

Tekninen lautakunta toteaa ja vahvistaa, että kunnan ja tiekuntien (yksityisteiden) välinen hoitosopimusjärjestelmä ei ole yksityistielain uudistumisen 1.1.2019 johdosta enää voimassa, ja että kyseiset hoitosopimukset kunnan ja tiekuntien välillä ovat rauenneet 1.1.2019 alkaen.

Lisätietoja: kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, puh 040 317 2304,
vs.suunnittelupäällikkö, kiinteistöinsinööri Riku Hellgren, puh 040 317 2357

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Päätökseen kuuluu liite nro 8.

NURMIJÄRVI

Yksityistieasiat ja eteneminen – lähetekeskustelu

Kunnanhallitus, kyselytunti 14.1.2019
(*Tekninen lautakunta 13.12.2018*)

Jyrki Meronen, kunnallistekniikan päällikkö
Riku Hellgren, kiinteistöinsinööri

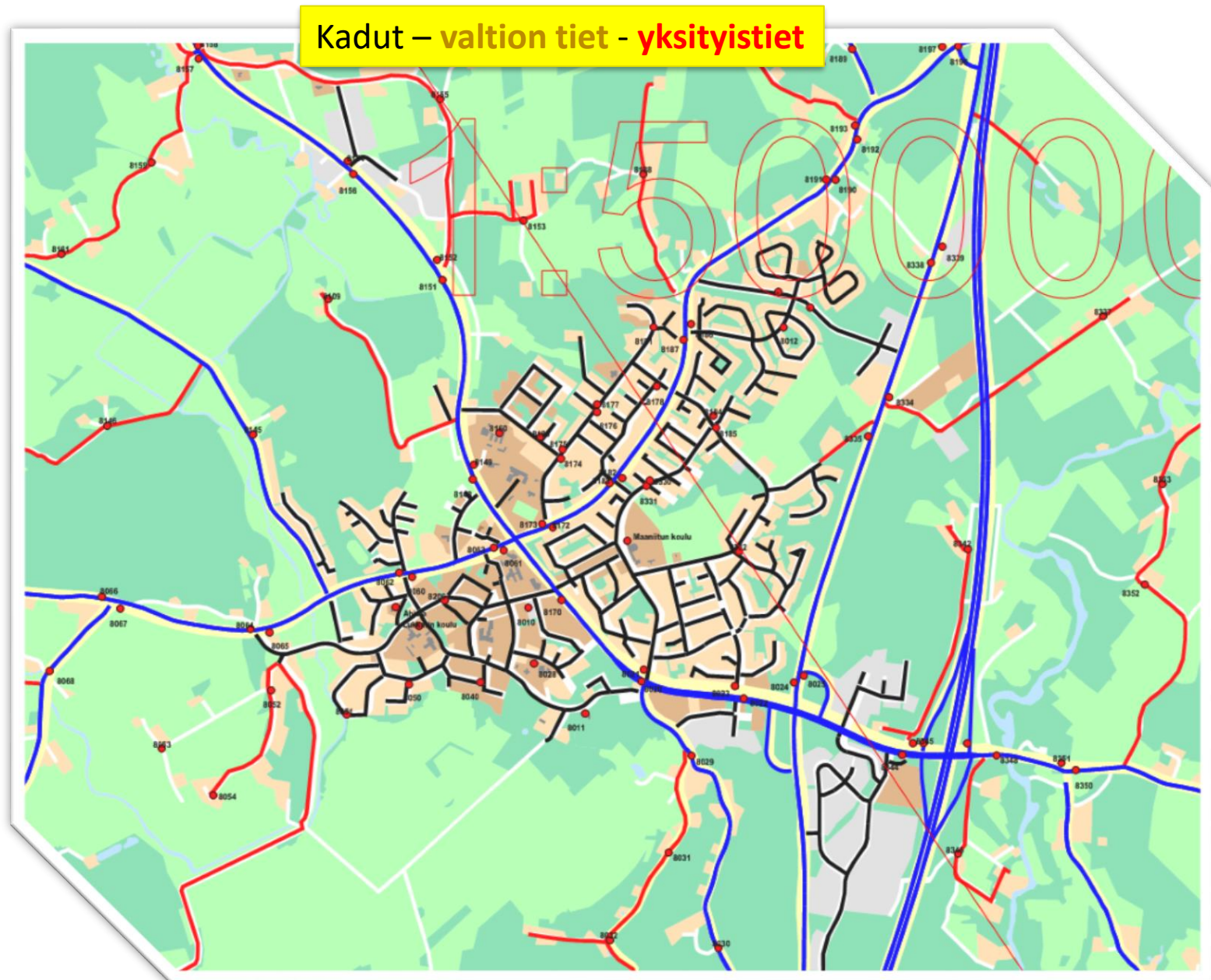
Nurmijärvi – elinvoimaa ja elämisen tilaa

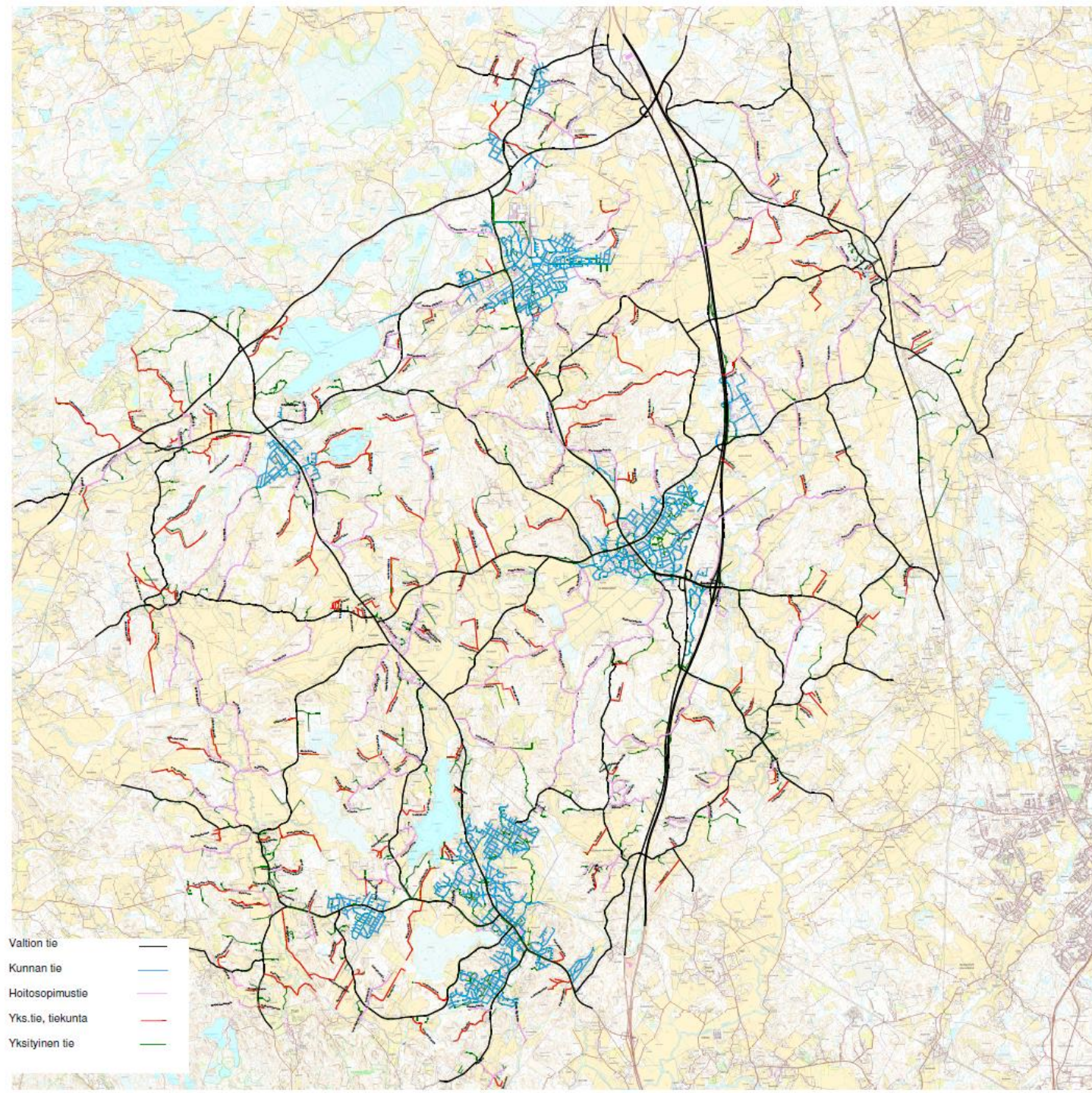
Yksityistielaki uudistuu

- Yksityistielaki (560 /2018) korvaa vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisteistä. Uusi yksityistielaki tulee voimaan 1.1.2019.
- Lain mukaan mm. tielautakuntien yksityistielain mukaiset tehtävät lakkaavat 31. päivänä joulukuuta 2019.
- Kunnat voivat halutessaan edelleen avustaa yksityisteitä yksityistielain 84 §:n nojalla.
 - Lain mukaisena edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Nurmijärven kunnassa on useita vastuutahoja teiden ja katujen osalta (lainsäädäntö)

Nykytilanne kunnassa

- Nurmijärvellä on kunnan avustamisen piirissä noin 250 km yksityisteitä.
- Suurimman osan yksityisteiden avustamisesta kunta toteuttaa kunnossapitotöillä (hoitosopimuksilla), osa yksityisteiden tiekunnista hakee vuosittain tienpitoavustusta kunnossapitoon ja perusparannukseen.
 - Hoitosopimusten piirissä on n.160 km yksityisteitä (tiekuntia)
 - Tienpitoavustusten piirissä on n.90 km yksityisteitä (tiekuntia)
 - Tämän lisäksi on joukko yksityisteitä (tiekuntia) ja muita yksityisiä tieyhteyksiä (perusteena rasite ja sopimus), jotka eivät ole kunnan avustuksen piirissä

Nykytilanne kunnassa

Yksityisten tieyhteysien määrät kunnassa :

- Hoitosopimusten piirissä on n.160 km yksityisteitä (tiekuntia)
- Ei-hoitosopimusten piirissä on n.130 km yksityisteitä (tiekuntia)
- Tämän lisäksi muuta yksityisiä tieyhteysiä on n.95 km (perusteena rasite ja sopimus) (tiekuntia ei perustettu – ainakaan toistaiseksi)

Näkökohtia nykytilanteeseen – vastuut

- Yksityistien tienpitäjä, eli tiekunta, on voimassa olevan ja myös uuden yksityistielain mukaisesti vastuussa siitä, että tie pidetään lain tarkoittamassa kunnossa ja lain velvoitteet täyttyvät, eikä tien kunnosta aiheudu vaaraa tieosakkaille eikä muille tienkäyttäjille - riippumatta kunnan ja tiekunnan välisistä sopimuksista.

Näkökohtia nykytilanteeseen - tienpitoavustukset

- Tienpitoavustusta hakee vuosittain noin 110 – 130 tiekuntaa. Kaikilla kunnan tienpitoavustusta saavilla yksityisteillä on lain mukaisesti toimiva tiekunta.

=> lähtökohdiltaan kunnossa myös uuden yksityistielain ja kunnan avustamisedellytysten osalta

Näkökohtia nykytilanteeseen - tienpitoavustukset

- Avustusta myönnetään tien kunnossapitoa ja perusparantamista varten. Kunnossapitoavustusten jakoperusteena noudatetaan valtuuston 25.11.1987/260 hyväksymää ohjetta.
- Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnan tiejaosto myöntää tiekunnille kunnossapitoavustusta edellisen varainhoitokauden menojen perusteella. Avustusta haetaan sitä varten laaditulla lomakkeella, johon liitetään selvitys edellä mainituista menoista.
- Perusparannusavustushakemus tehdään vapaamuotoisena ja siihen liitetään hankkeen kustannusarvio ja tarpeen mukaan parantamissuunnitelma.
- Perusparannusavustusta myönnetään hakemuksen perusteella ja tiejaoston harkinnan mukaan hankkeiden tarpeellisuus ja toteuttamismahdollisuus huomioiden. Avustusta saava tiekunta sitoutuu vastaamaan sille jäävän osuuden rahoittamisesta, jotta hanke saadaan asianmukaisesti loppuun suoritetuksi.

Näkökohtia nykytilanteeseen - tienpitoavustukset

- Tienpidon avustamiseen varattu määrärahaa vuosittain 50 000 e
- Tienpitoavustuksia hakee vuosittain 110 - 130 tiekuntaa.
 - kunnossapitohakemuksia noin 110 - 120 kpl ja
 - perusparannushakemuksia 10 - 15 kpl
- Kunnossapitoavustuksia myönnetään vuosittain 41 000 - 43 000 e (avustus% 43)
- Perusparannusavustuksia myönnetään vuosittain 7 000 - 9 000 e
- Avustettavien teiden yhteispituus noin 90 km

Näkökohtia nykytilanteeseen – hoitosopimukset

- Hoitosopimusten piirissä
 - on noin 160 km yksityisteitä (tiekuntia)
 - on 114 kpl yksityisteitä (tiekuntia)
 - olevien yksityisteiden hoitamista varten kunnan vuosittaista määrärahaa on varattu noin 0,5 M€ (keskimäärin hiukan yli 3.000 €/km)
 - oleviin yksityisteihin sisältyy esimerkiksi 19 siltarakennetta sekä myös muita erityisrakenteita (joiden kunnostus ja korjaaminen ei sis. hoitosopimusten piiriin)

Näkökohtia nykytilanteeseen – hoitosopimukset

- Tie kuntien ja kunnan välisten hoitosopimusten sisältönä ja tarkoituksena on ollut avustaa tiekuntia ns. "huoltoyhtiön" tavoin tien päivittäisen hoidon osalta. Hoitosopimusten tehtäväsisältöön kuuluu mm. tien aurausta ja puhtaanapitoa, mutta esimerkiksi tien rakenteelliset korjaukset ja parantamiset, puuston raivaukset eivät sisälly hoitosopimusten piiriin.
- Hoitosopimusteiden tiekunnat eivät ole muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta pitäneet kokouksia vuosikausiin (vuosikymmeniin) eivätkä siten toimi yksityistielain mukaisesti. Tieyksiköinnit ovat vanhentuneet, eikä tiekunnan osakkailla ole kaikilta osin selkeää käsitystä lain mukaisesta vastuista. Käytännössä hoitosopimusten piirissä olevat yksityistiet mielletään usein ns. "kunnan teiksi".

Muutostarve nykytilanteeseen

- Uuden yksityistielain mukaan kunta voi avustaa vain lain mukaisesti toimivia yksityisteitä (tiekuntia).
- Nykyistä voimassa olevaa hoitosopimus- ja avustusjärjestelmää on tarpeen muuttaa.
- Muutos on hyvä tapahtua hallitusti. Ns. "nukkuvat" tiekunnat olisi saatava "heräämään" ja toimimaan lain edellyttävällä tavalla, jotta ko. tiekunnilla olisi edellytyksiä päästä kunnan yksityistieavustusten piiriin jatkossakin.

Lisäksi huomioon otettavia näkökohtia:

- 2 kpl valtuustoaloitteita ja aikaisemmat käsittelyvaiheet
- Lainsäädäntö (tasapuolisuus, yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus, syrjimättömyys jne.),
- Nykyinen ja uusi yksityistielaki (useita vaatimuksia toimijoille)
- Hoitosopimusten voimassaolon perusteet?

Esimerkkejä yksityisteiden hoidon, kunnostamisen ja perusparantamisen yksikkökustannuksista:

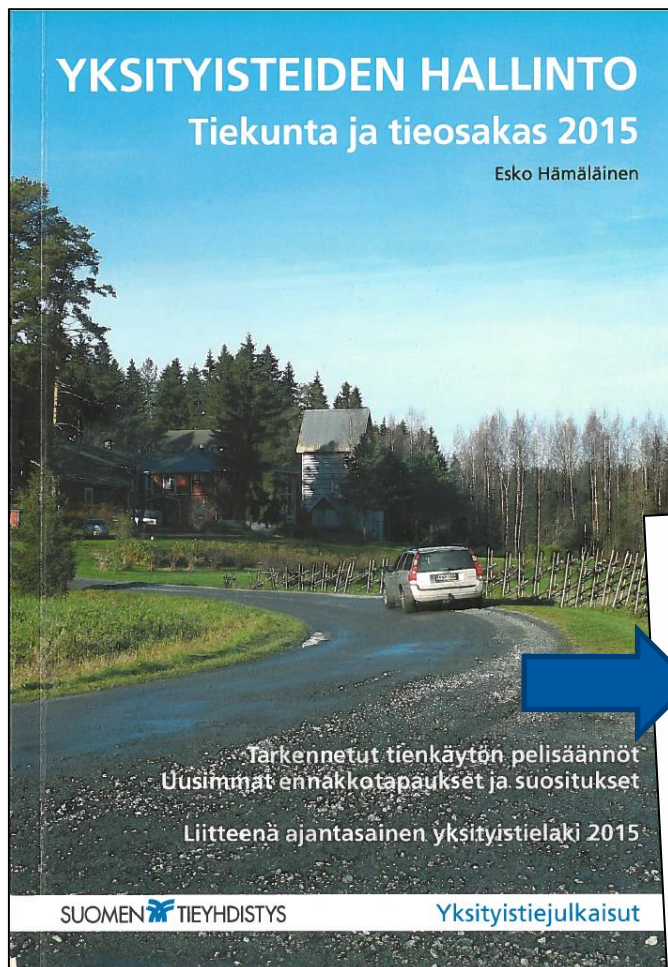

Otteita julkaisusta (v.2010):

Tässä arviointivaiheessa voidaan käyttää seuraavanlaisia karkeita hintatietoja. Hinnat ovat arvonnäköverottomia. Hinta vaihtelee huomattavasti tien luokan ja myös tien sijainnin mukaan. Suurissa silta-hankkeissa kustannukset voivat nousta huomattavastikin tässä esitettyä korkeammiksi.

• tien perusparantaminen	10 000 - 30 000 € / km
• kantavuuden parantaminen	5 000 - 20 000 € / km
• ojien kunnostaminen	1,5-2,5 € / jm
• rumpujen kunnostaminen	1 000 - 2 000 € / kpl
• puusillan uusiminen	30 000 - 100 000 € (noin 2 000 €/kansi-m ²)
• puusillan korvaaminen putkisillalla	15 000 - 50 000 €
• yksityistietoimitus	1 000 - 2 000 €
• suunnittelu, valvonta ja muut yleistehtävät	5-10 % kokonaiskustannuksista

Esimerkkejä yksityisteiden hoidon, kunnostamisen ja perusparantamisen yksikkökustannuksista:

Nurmijärven kunta, katukunnossapidon arvio:

Arvio on tehtävä tiekohtaisesti ja hintahaarukka voi olla olosuhteista riippuen suuri. Nurmijärvellä on vilkkaasti liikennöityjä yksityisteitä.

- Päivittäishoito talvella (auraus, hiekoitus) n.1000-2000€/km
- Päivittäishoito kesällä (kevät höyläys, pölynsidonta, niitto) n.500€/km

Yksityisteiden kunnossapitokustannukset vaihtelevat huomattavasti. Pysyvän asutuksen käyttämän yksityistien keskimääräiset kunnossapitokustannukset ovat yleisimmin välillä 500 - 1 000 €/km. Vilkkaammin liikennöidyillä teillä kustannukset saattavat olla huomattavastikin suuremmat.

Vastaavasti vähäliikenteisemmillä teillä kustannukset ovat pienemmät, noin 300 - 500 €/km. Myös metsäteillä kunnossapitokustannukset vaihtelevat huomattavasti, keskimäärin kustannukset ovat välillä 100 - 200 €/km.

Etenemisvaiheet voisivat olla esim. :

- Valmistellaan asiasta **hankesuunnitelma** alkukevääseen 2019 mennessä - sisältönä kunnan hoitosopimus- ja avustusjärjestelmän uudistamisen vaiheet, tehtävät ja organisointi: mm.
 - avustuskäytännön/periaatteiden uudistaminen - esim.:
 - avustusmääräraha voisi säilyä nykyisellä tasolla 0,5 M€ + 50t€ per vuosi;
 - määritellään kunnan alueella olevat yksityistiet eri avustus/tärkeystasoilla oleviin "koreihin A, B, C ...";
 - kunnan aurauspalveluperiaate omakustannushintaan voisi olla eräs tapa antaa avustusta osana kunnan uutta tienpitoavustusmallia;
 - muita käytäntöjä/periaatteita/organisointia....
 - ns. nukkuvien tiekuntien sparraaminen jotta niiden toiminta täyttää lain vaatimukset ja avustamisen edellytykset (mm. konsultointiavun hankkiminen);
 - nykyisten hoitosopimusten irtisanominen viimeistään esim. 1.5.2020 alkaen (tarpeellinen, käytännön sanelema siirtymävaihe).
 - hankesuunnitelma viedään käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi ao. lautakuntiin, kunnanhallitukseen ja valtuustoon (=> toimeenpanovaiheet).
- Tammi/helmikuussa kunta järjestää yhden tai useamman **informaatio- ja koulutustilaisuuden** kunnan alueella toimiville tiekunnille (yksityisteiden osakkaille; ulkopuolinen asiantuntija kouluttajana).
- **Kunta tiedottaa** asiasta ja etenemisestä kunnan kotisivuilla ja paikallislehdessä.

Tausta-dioja...

Valtuustoaloitteet (2kpl)

Valtuutettu Lassi Köppä ym,
yhteensä 8 valtuutettua
esittävät valtuustoaloitteessa
(474/56/2009), että kunta
selvittää yksityisteiden osalta
toimivat tiekunnat, ryhtyy
tarvittaviin toimenpiteisiin
toimimattomien tiekuntien
uudelleenkäynnistämiseksi ja
ottaa käyttöön nykyistä
oikeudenmukaisemman
yksityisteiden hoitosopimus- ja
avustusjärjestelmän.

(4.)

26 8 2009
474 56 07
GU S.P.

Valtuustoaloite

Nurmijärven kunta huolehtii kunnan alueella olevista yksityisteistä vapaaehtoisesti laajemmin, kuin lainsäädäntö edellyttää. Kunnan hoidossa on tällä hetkellä yksityisteitä n. 99 tietä yhteispituudeltaan 164 km. Valtaosa näistä yksityisteistä on otettu kunnan vastuulle 1970 ja -80-luvuilla. Suurin osa näistä teistä on erimittaisia pistoteitä 66 kpl, yhteispituudeltaan 82 km. Läpikulkuteitä näistä teistä on vain 33 kpl, yhteispituudeltaan n.78 km.

Koska kunta ei huolehdi kaikista yksityisteistä, joutuvat hoitosopimusjärjestelmän ulkopuolella asuvien yksityisteiden asukkaat eriarvoiseen asemaan. Vuonna 2008 hoitosopimusjärjestelmän puitteissa olevien yksityisteiden kunnosapitoon kunta käytti n. 400 000 euroa. Hoitosopimusjärjestelmän ulkopuolella oleville yksityisteiden tiekunnille maksettiin avustuksia n. 50 000 euroa.

Kunta hoitaa sopimusjärjestelmän puitteissa olevat yksityistiet 100%-sti. Tiekunnat eivät muutamaa poikkeusta lukuunottamatta pidä vuosikokouksia eivätkä siten toimi yksityistielain mukaisesti. Tie kuntien toimimattomuus on jo sellaisenaan lainvastaista, eikä kunta saa olla myötävaikuttamassa lain rikkomiseen. Laki edellyttää tie kuntien toimivan, pitävän kokouksensa ja ennen kaikkea juridisesti vastaavan tienpidosta.

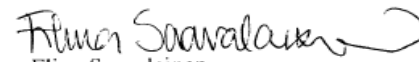
Erityisesti hoitosopimusjärjestelmän piirissä olevien pistoteiden tilannetta tulisi arvioida uudelleen, koska näiden teiden käyttäjät ovat pääsääntöisesti vain tien varren asukkaat.

Esitämme että kunta:

- selvittää yksityisteiden osalta toimivat tiekunnat
- ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin toimimattomien tie kuntien uudelleenkäynnistämiseksi
- ottaa käyttöön nykyistä oikeudenmukaisemman yksityisteiden hoitosopimus- ja avustusjärjestelmän

Nurmijärvellä 26.8.2009

Lassi Köppä

Elina Saavalainen

Juhani Peltunen

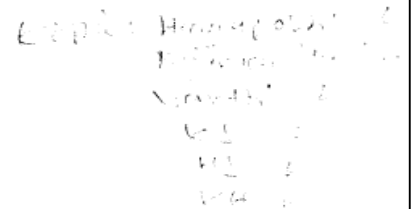
PERIA-SAVSALO-KATAJ.570

Tapani Lehto

Valtuustoaloitteet (2kpl)

SDP:n valtuustoryhmä
ym, yhteensä 16
valtuutettua puolestaan
esittävät
valtuustoaloitteessa
(646/55/2009), että
kunta ottaisi haltuunsa
ne kunnan hoitoon
ottamat yksityistiet,
jotka ovat käytännössä
yleisiä läpikulkuteitä.

11 11 2009
646 55 09

Valtuustoaloite

Yksityisten läpikulkuteiden lunastamisesta kunnalle. Aloite koskee yksityisteitä, joiden hoidon kunta on ottanut hoitaakseen. Nurmijärvellä on joukko yksityisteitä, jotka ovat ajan kuluessa ja kunnan kasvaessa muodostuneet yleisiksi läpikulkuteiksi.

Kunnan tienhoidon piirissä olevilla yksityisteillä ei ole käytännössä toimivia tietoimikuntia, eikä kunta ole niitä vaatinut vaan teiden kunnossapito on siirtynyt kunnan hoidettavaksi.

Kunta on hoitanut vuosien ajan myös yksityisteiden parannustöitä (esim. aeraus ja teiden pintojen lanaus) ja joitakin tieosuuksia on osittain päällystetty (asfaltoitu). Osa yksityisteistä on kuitenkin jäänyt päällystämättä kunnan vedottua yksityistielakiin. Tämän vuoksi nykykäytäntö ei ole tasa-arvoinen kaikille tiekunnille.

Teiden lunastaminen ei vaatisi kunnalta taloudellisia resursseja, koska kunta ei maksaisi tietoimikunnille tien lunastamisesta rahallista korvausta ja koska joka tapauksessa kunta on koko ajan hoitanut ja hoitaa edelleen näitä teitä. Lisäksi kunta pystyisi jatkossa suunnittelemaan tieverkon kehitystä ja kunnossapitoa kokonaisvaltaisemmin, kun kaikki kuntalaisten yhteiskäytössä olevat tiet olisivat kunnan teitä.

Mikäli jokin yksityistiekunta, jonka hallinnassa oleva yksityistie on edellämainitun kaltainen läpikulkutie, kieltäytyy luovuttamasta tietä kunnalle, voisi kunta jatkossa jättää tällaisten teiden kunnossapidon kokonaan niiden tietoimikuntien vastuulle. Tällöin tiekunnat joutuisivat aktivoitumaan.

Tämä aloite koskee ainoastaan sellaisia yksityisteitä, jotka ovat käytännössä yleisiä läpikulkuteitä. Muut yksityistiet pysyvät edelleen yksityisinä.

SDP: n Nurmijärven valtuustoryhmä

1. *Anni Haila*
2. *Antti Haila*
3. *Sanna Peltanen*
4. *...*
5. *...*
6. *...*
7. *...*

Muut valtuuston jäsenet

9. *...*
11. *...*
13. *...*
15. *...*
17. *...*
19. *...*
21. *...*
23. *...*
25. *...*
27. *...*
29. *...*

2. *...*
4. *...*
6. *...*
8. *...*
10. *...*
12. *...*
14. *...*
16. *...*
18. *...*
20. *...*
22. *...*
24. *...*
26. *...*
28. *...*
30. *...*

Esimerkkejä hoitosopimuksista

21 1 81 180
0-193 2 6

Yksityistiesituksen
42 a §:n mukainen
kunnossapitosopimus

ESIMERKKI

1. SOPIJA- PUOLET	Kunta Nurmijärvi Tiekunta
2. KUNTISSA- PIDON LAAJUUS	Yksityistiesituksen 42 a §:n mukaisesti kunta sitoutuu suorittamaan yksityistien 6 §:n 3 momentin tarkoittamat kunnossapitotyöt. Kunta suorittaa lyöi yksityistien 7 §:n 4 momentin edellyttämässä laajuudessa kuitenkin niin, että tiekunta vastaa edelleen tien kunnossapidosta kolmansiksi mahdollisesti aiheutuneista vahingoista ja niiden korvaamisesta. Tiekunta ja tiensavastaa ovat velvolliset ilmoittamaan kunnalla kaikista sellaisista traavunioista, joista voi aiheutua vaaraa liikenteelle sekä ryhtymään sellaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan ehkäistä liikenne- vahinkojen syntyminen.
3. VALTION- AVUSTUS	Kunta takaa pelkohtaiset vuokkustannusarvot tiemestoripitille sekä hollise vuosittaisen valtionavustuksen. Kunnalla on oikeus tiekunnan puolesta nostaa ja kuitata valtionavustus, jota jaa kunnalla korvauksena tehtyistä työistä.
4. KORVAUS- KUNTISSA- PIDOSTA	Tiekunta sitoutuu korvaamaan kunnalle tiepitöiden mukaan laadittuna 20 % TVH:n viimeksi vahvistamista ao. tie- ja vesirakennuspiirien alueilla olevien valtionavustusta saavien yksityistien kaskomääräistä kilometrikustannuk- sista (YTA 41 §). Eräntymisajaksi on kunnossapitovuotta seuraavan maaliskuun viimeinen päivä. Vuotulaksi viivä- tyskoroksi on sovittu %.
5. SOPIMUK- SEN IRTI- SANOMINEN	Sopimus on voimassa kalenterivuoden kerrallaan ja jatkuu, jollei sitä irtisanota vähintään kolme kuukautta ennen seuraavan kalenterivuoden alkua.
6. MUUT SOPIMUS- EHDOT (esim. kunnan myöntämä avustus-%)	Sopimuksen neljättä kohtaa ei toistaiseksi sovelleta.
7. PÄIVÄYS JA ALLE- KIRJOITUS	Päikka Nurmijärvi Aika 23.4.1981 Kunta Kaino Salminen kunnanjohtaja Heikki Rosenström kunnansihteeri

SOPIMUS

ESIMERKKI

NURMIJÄRVEN KUNTA ja Kaukalan Kiekkotien
tiekunta ovat tehneet seuraavan sopimuksen _____
_____ tien kunnossapidosta:

1. Kunta sitoutuu suorittamaan edellä mainitun tien kunnossapitotyöt valtionavun perusteeksi hyväksytyn kustannusarvion mukaisessa laajuudessa.
2. Tiekunta sitoutuu luovuttamaan kunnalle saamansa jokavuotisen valtionavustuksen tien kunnossapidosta aiheutuvista kustannuksista välittömästi sen saatuaan.
3. Yksityisen tien kunnossapitoa varten on laadittava kustannusarvio seuraavaa vuotta varten ennen kuluvan vuoden loppua.
4. Yksityisen tien kunnossapidon valtionavustuksen maksattamishakemus on tehtävä edellisen vuoden menoista, kuluvan vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä.
5. Laskutuksen tulee sisältää valtionaputilitystä varten tarvittavat tositteet ja selvitykset.
6. Kunnalla on oikeus vapaasti käyttää tiealuetta tien kunnossapito-tarkoituksiin.
7. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi kalenterivuoden kerrallaan, ellei sitä jommalta kummalta puolen irtisanota vähintään kolme (3) kuukautta ennen vuoden alkua.
8. Tätä sopimusta on tehty kaksi samanlaista kappaletta, yksi molemmille sopimuspuolille.

Nurmijärvellä 30 päivänä heinä kuuta 1975.

NURMIJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Kaino Salminen
Kaino Salminen
Kunnanjohtaja
Heikki Rosenström
Heikki Rosenström
Kunnansihteeri

yksityistien hoitokunta

Todistavat: _____

Yksityistielaki uudistuu – oletko valmis?

21.12.2018 8.00

Vuoden alussa voimaanastuvan yksityistielain myötä kunta voi myöntää avustusta ainoastaan toimiville tiekunnille. Kunta tukee ja opastaa tiekuntia muutosvaiheen yli – ensimmäinen infotilaisuus järjestetään tammikuussa.

Tammikuun alussa voimaanastuva yksityistielaki korvaa vuoden 1963 lain. Lain tarkoituksena on muun muassa taata tieosakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Nurmijärven kunnan alueella on noin 290 kilometriä yksityisteitä, joista vastaavat tiekunnat ja niiden osakkaat.

"Tällä hetkellä kunnassa on lainmukaisesti toimivia tiekuntia, jotka hakevat kunnalta tienpitoavustusta kunnossapitoon ja peruskorjaukseen. Nurmijärvellä on myös varsin paljon 'hukkuvia tiekuntia', jotka eivät ole toimineet vuosikymmeniä. Moni yksityistiellä asuva ei tiedä olevansa yksityistien osakas. Yksityistien tiekunta on lain mukaan vastuussa muun muassa siitä, ettei tiestä aiheudu vaaraa kenellekään", kertoo Nurmijärven kunnan kunnallistekniikan päällikkö **Jyrki Meronen**.

Jatkossa uusi yksityistielaki estää kuntia avustamasta yksityistietä, mikäli yksityistiellä ei ole toimivaa tiekuntaa. Nurmijärven kunta toivoo, että ei-toimivat tiekunnat käynnistävät toimintansa uudelleen ja lain edellyttämällä tavalla.

Toimiva tiekunta mahdollistaa turvallisemman tienkäytön

Aiemmin kunta on avustanut osaa yksityisteistä hoitosopimuksilla. Tästä johtuen osa yksityistiellä asuvista kuvittelee kotitietään "kunnan tieksi". Uuden lain myötä kunta voi edelleen avustaa yksityisteitä, kunhan tietä varten on perustettu tiekunta, ja joka toimii lain mukaisesti. Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot on oltava ajan tasalla valtion yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.

"Toimivien tiekuntien osakkaat ovat monesti tyytyväisiä omaan tiehen, sillä sen kunto, turvallisuus ja ajomukavuus ovat paremmalla tasolla", Meronen näkee.

Kunta tukee tiekuntia muutoksessa

Nurmijärven kunta toimii tiekuntien tukena muutosvaiheessa, jotta yksityistiellä asuvat voivat sopeutua uuden lain määräämään tilanteeseen. Tarkoituksena on, että kunnan hoitosopimus- ja avustuskäytäntö muuttuu uuden lain mukaiseksi noin vuoden siirtymäajan puitteissa.

"Haluamme, että mahdollisimman moni saa aikaa valmistautua muutokseen ja saattaa toimintansa lain edellyttämälle tasolle. Kunta on mukana sparraamassa ja jakamassa tietoa, jotta siirtymävaihe sujuu mahdollisimman jouhevasti", Jyrki Meronen kertoo.

Näin kunta tukee tiekuntia:

- **Valmistelu kunnassa:** Tekninen lautakunta käsitteli 13.12.2018 yksityistielain uudistumista 1.1.2019 alkaen ja kunnan hoitosopimus- ja avustamiskäytännön muutostarvetta, minkä pohjalta jatkovalmisteluja tehdään.
- **Suunnitelma:** Kunta laatii hankesuunnitelman alkukevääseen 2019 mennessä. Suunnitelma sisältää kunnan hoitosopimus- ja avustajajärjestelmän uudistamisen vaiheet, tehtävät ja organisoinnin. Hankesuunnitelma hyväksytään lautakunnissa, hallituksessa ja valtuustossa.
- **Osallistu ja kysy:** Kunta järjestää informaatiotilaisuuden asiasta kiinnostuneille 23.1.2018 klo 9-15. Tilaisuus pidetään kunnantalon valtuustosalissa osoitteessa Keskustie 2b, 01900 Nurmijärvi. Tilaisuus videoidaan ja on katsottavissa live-lähetyksenä kunnan kotisivuilta.
- **Viestintä:** Kunta tiedottaa muutoksesta aktiivisesti vuoden 2019 aikana.

Koulutus yksityisteiden osakkaille

Aika	ke 23.1.2019 klo 9-15
Paikka	Valtuustosali, Keskustie 2b, 01900 Nurmijärvi
8.30	Ilmoittautuminen
9.00	Nurmijärven kunnan tervehdys
9.15	Uusi yksityistielaki - merkittävimmät muutokset - keskeisimmät käsitteet ja lainkohdat
10.00	Tieoikeus, tienpito ja avustukset - tieoikeuden käsite - tienpito uuden lain mukaan - kunnan ja valtion avustaminen
11.00	Lounastauko (lounas omakustanteinen)
12.00	Tiekunnan perustaminen ja muutokset - toimitukset - osakkaiden päätöksellä
12.20	Tiekunnan toiminta uuden lain aikaan - tiekunnan kokous - muutoksenhaku
13.00	Toimielin, tehtävät ja vastuu - toimielimen kokoonpano - päätöksenteko - muutoksenhaku
13.45	Kahvitauko
14.10	Erityistapaukset ja GDPR - kaapelit yksityisteillä - tienjako - EU tietosuoja-asetus
14.45	Loppukeskustelu ja kysymykset
15.00	Tilaisuuden päättäminen

Tilaisuudessa luennoi tieisännöitsijä Mika Rahja Yt isännöinti Oy:sta.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Ennakkoilmoittautumista ei tarvita.

Järjestäjä: Nurmijärven kunta.

Tervetuloa!